

som vi have staaet i, har ramt det danske Landbrug og de solide Kreditforeningsforhold i det hele ret betydeligt. Det er, som sagt, ret urimeligt, at vore solide Papirer, thi det anses de dog for at være overalt, skulle være underkastede disse Svingninger.

Det ærede Medlem for Hornslet (N. P. Jensen) fremkom med nogle finansielle Betragtninger forleden, bl. a. hævdede han, at det danske Landbrug for største Delen stod uberørt af den Bankkrise, der har fundet Sted. Deri har det ærede Medlem ikke Ret. Det danske Landbrug har ikke vaandet sig som andre Erhverv i dette Land under Bankkrisen, men det ligger sikkert i, at det danske Landbrug ikke var vant til at nyde godt af den Pengeomsætning, som Bankerne havde fremmet i andre Erhverv. Gennem mange Aar har det været saa at sige umuligt at faa Bankerne til at financiere selv ret solide Foretagender paa Landbrugets Omraade, medens man straks var med til den vildeste Spekulation, naar det blot gjaldt Byggeri eller andre Foretagender i Byerne. Derved har man ganske sikkert skadet Landbruget betydeligt, men ogsaa vænnet det til ikke at stille for store Fordringer til Bankverdenen. Naar Landbruget ikke har klaget i samme Grad som de andre Erhverv over Bankkrisen, er det sikkert, fordi man i adskillige Aar har vænnet det til at staa fuldstændig udenfor, eller i hvert Fald har man tilsidesat det saaledes, at man fra Pengeverdenens Side har syntes, at her var et Felt, hvor man ikke skulde sætte sine Kapitaler ind. Jeg vil haabe, at hele Bankkrisen i hvert Fald maa bevirke, at man nu vil se med lidt mere Velvillie paa at anbringe Kapitaler i sunde Foretagender i dansk Jord. Jeg vil haabe, at man har lært, at det er bedre og sundere for vort økonomiske og sociale Liv end at anbringe Pengene i vilde Spekulationer, enten det nu er i Byerne her i Landet eller i ret tvivlsomme Foretagender i Udlandet.

Jeg vil gerne med et Par Ord vende tilbage til Kreditforeningsobligationerne. Man kan paastaa, men ikke bevise hvor meget, Hypotekbanken har hjulpet paa Kurserne under disse vanskelige pekuniære Forhold. Man kunde have haft en værdifuld Maalestok, dersom man ikke, den Gang Loven om Hypotekbanken kom frem, havde modsat sig, at denne Bank ogsaa maatte indkøbe de statsgaranterede Papirer, navnlig Husmandskreditforeningspapirer, hvis Rente er garanteret. Dersom

man ikke havde gjort det, vilde man have kunnet se Forholdet mellem disse statsgaranterede Papirer og de ikke statsgaranterede, og saa vilde man have haft en Maalestok. Jeg har aldrig kunnet forstaa, hvorfor man satte sig saa stærkt imod, at Husmandskreditforeningsobligationerne maatte omsættes gennem Hypotekbanken, thi man vilde da kun gavne Smaafolk her i Landet ved at hæve Kursen endnu højere, skønt man jo altid maa indrømme, at det, at Husmandskreditforeningsobligationerne have været statsgaranterede, hvad Renten angaar, har holdt dem i en ordentlig høj Kurs.

Man kan jo tale saa meget, man vil, om, at vi skulle lade være at stifte Gæld, og at vi skulle spare, men det nytter alt sammen ikke, i hvert Fald ikke i en overskuelig Fremtid. Folk maa nu en Gang den Vej, og det sundeste og det sandeste for vore Forhold forekommer mig da at være, at vi faa saa mange selvstændige Ejendomsbesiddere i Landet som muligt, men vil man den Vej ud, kan det ikke nytte at tænke paa at drage Kapitalen herfra, men man maa skaffe den hertil. Man maa da i første Linie se paa Kreditforeningerne og deres Virksomhed, og det gælder da først og fremmest, hvorledes Kursen kan holdes oppe paa deres Obligationer. Her kan jeg ikke undlade at spørge, om man ikke skulde give sig til at syse noget mere med den gode, gamle Venstretanke, som i sin Tid har været saa stærkt fremme paa saa mange Møder og ogsaa her paa Rigsdagen, den Tanke nemlig, at faa Statsgaranti for Renten af vore Kreditforeningsobligationer gennemført over hele Linien. Jeg tror, det er en Tanke, der er værd at tage under Overvejelse.

Man har naturligvis fra Modstandernes Side sagt, at det vilde svække Statens Kredit, Statens Forhold til Udlandet. Jeg maa da gøre opmærksom paa, at vi jo nu ere komne ind paa, at Staten maa paatage sig Garanti efter en Maalestok, hvor man næsten ingen Begrænsning kan se, og denne Vej, man er inde paa, skaber jo et Præcedens for Fremtiden. Lad os nu haabe, at vi staa ved Bunden, og at der ikke kommer mere, men ingen ved det. Sikkest er det, at her har man vist overfor hele Verden, at den danske Stat maa gribe ind, sikre og garantere alle disse usolide Papirer, vi have haft. Den maa sikre Bankerne, og den maa i det hele støtte alle disse usolide Forhold, og det har dog, saa vidt jeg kan skønne, ikke svækket Statens Kredit og Omdømme i Udlandet,